

32011R1311

20.12.2011.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 337/5

UREDBA (EU) br. 1311/2011 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 13. prosinca 2011.****o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 u pogledu određenih odredbi o financijskom upravljanju određenih država članica u poteškoćama ili kojima prijete poteškoće u odnosu na njihovu financijsku stabilnost**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 177.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon proslijeđivanja nacrtu zakonskog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Besprimjerna globalna financijska i gospodarska kriza ozbiljno je naštetila gospodarskom razvoju i financijskoj stabilnosti te uzrokovala snažno propadanje financijskih, gospodarskih i socijalnih uvjeta u više država članica. Posebno, određene države članice proživljavaju ozbiljne poteškoće ili im prijeti nastajanje takvih poteškoća, prije svega u pogledu gospodarskog rasta i financijske stabilnosti te pogoršanja stanja njihovog deficita i duga, također zbog međunarodnog gospodarskog i financijskog okruženja.
- (2) Iako su već poduzete određene važne mjere za susprezanje nepovoljnih učinaka krize, uključujući i izmjene zakonskog okvira, utjecaj financijske krize na stvarnu ekonomiju, tržište rada i građane još uvijek je značajan. Pritisak na financijske resurse povećava se i potrebno je žurno poduzeti daljnje korake da bi se taj pritisak olakšao maksimalnim korištenjem financiranja iz strukturnih fondova i Kohezijskog fonda.
- (3) U skladu s člankom 122. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojim se predviđa mogućnost

dodjeljivanja financijske pomoći Unije određenoj državi članici u poteškoćama ili kojoj prijete ozbiljne poteškoće uzrokovane iznimnim okolnostima izvan njezine kontrole, Uredba Vijeća (EU) br. 407/2010 od 11. svibnja 2010. o uspostavi Mehanizma za europsku financijsku stabilnost ⁽³⁾ uspostavila je takav instrument s ciljem očuvanja financijske stabilnosti Unije.

- (4) Provedbenim uredbama Vijeća 2011/77/EU ⁽⁴⁾ i 2011/344/EU ⁽⁵⁾ Irska i Portugal pojedinačno su primile takvu financijsku pomoć.
- (5) Grčka se već nalazila u ozbiljnim poteškoćama s obzirom na svoju financijsku stabilnost prije stupanja na snagu Uredbe (EU) br. 407/2010. Financijska pomoć Grčkoj nije se stoga mogla temeljiti na toj Uredbi.
- (6) Sporazum o međusobnom kreditiranju i Sporazum o jamstvenom instrumentu za Grčku, sklopljeni 8. svibnja 2010., stupili su na snagu 11. svibnja 2010. Za Sporazum o međusobnom kreditiranju predviđa se trajanje od tri programske godine, sve dok ima dostupnih iznosa u okviru Sporazuma o jamstvenom instrumentu.
- (7) Uredbom Vijeća (EZ) br. 332/2002 od 18. veljače 2002. o uvođenju programa kojim se osigurava srednjoročna financijska pomoć za platne bilance država članica ⁽⁶⁾ utvrđuje se da Vijeće može dodijeliti srednjoročnu financijsku pomoć kada je država članica koja nije uvela euro u poteškoćama ili joj prijete ozbiljne poteškoće s obzirom na njezinu bilancu plaćanja.
- (8) Odlukama Vijeća 2009/102/EZ ⁽⁷⁾, 2009/290/EZ ⁽⁸⁾ i 2009/459/EZ ⁽⁹⁾, Mađarska, Latvija i Rumunjska pojedinačno su primile takvu financijsku pomoć.
- (9) Razdoblje tijekom kojeg je financijska pomoć dostupna Irskoj, Mađarskoj, Latviji, Portugalu i Rumunjskoj utvrđeno je u odgovarajućim Odlukama Vijeća. Razdoblje tijekom kojeg je financijska pomoć bila dostupna Mađarskoj isteklo je 4. studenoga 2010.

⁽³⁾ SL L 118, 12.5.2010., str. 1.⁽⁴⁾ SL L 30, 4.2.2011., str. 34.⁽⁵⁾ SL L 159, 17.6.2011., str. 88.⁽⁶⁾ SL L 53, 23.2.2002., str. 1.⁽⁷⁾ SL L 37, 6.2.2009., str. 5.⁽⁸⁾ SL L 79, 25.3.2009., str. 39.⁽⁹⁾ SL L 150, 13.6.2009., str. 8.⁽¹⁾ Mišljenje od 27. listopada 2011. (još nije objavljeno u Službenom listu).⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 1. prosinca 2011. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 12. prosinca 2011.

- (10) Razdoblje tijekom kojeg je Grčkoj dostupna financijska pomoć prema Sporazumu o međusobnom kreditiranju i Sporazumu o jamstvenom instrumentu razlikuje se od ostalih država članica koje sudjeluju u tim instrumentima.
- (11) Ministri financija 17 država članica europodručja potpisali su 11. srpnja 2011. Fiskalni ugovor o Europskom stabilizacijskom mehanizmu (ESM). Prema tom ugovoru, koji slijedi Odluku Europskog vijeća 2011/199/EU od 25. ožujka 2011. o izmjeni članka 136. Ugovora o funkcioniranju Europske unije s obzirom na mehanizam za stabilizaciju država članica čija valuta je euro⁽¹⁾, najkasnije do 2013. ESM će preuzeti zadatke koji se trenutačno obavljaju putem Europskog fonda za financijsku stabilnost i Mehanizma za europsku financijsku stabilnost (MEFS). ESM bi stoga već trebalo uzeti u obzir u ovoj Uredbi.
- (12) U svojim zaključcima od 23. i 24. lipnja 2011. Europsko vijeće pozdravilo je namjeru Komisije za jačanje sinergije između dva programa zajmova za Grčku i fondova Unije i podržalo nastojanja s obzirom na povećanje kapaciteta Grčke za apsorpciju fondova Unije da bi se potaknuo rast i zapošljavanje usmjeravanjem na poboljšanje konkurentnosti i stvaranje radnih mjesta. Nadalje, pozdravilo je i podržalo pripremu Komisije, uz pomoć država članica, sveobuhvatnog programa tehničke pomoći Grčkoj. Navedena izmjena Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 od 11. srpnja 2006. o utvrđivanju općih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu i Kohezijskom fondu⁽²⁾ doprinosi spomenutom poticanju sinergije.
- (13) Da bi se olakšalo upravljanje sredstvima Unije, pomoglo ubrzati ulaganja u državama članicama i regijama i popravila dostupnost financiranja za provedbu kohezijske politike, neophodno je u opravdanim slučajevima dopustiti, privremeno i bez dovođenja u pitanje programskog razdoblja 2014. do 2020., povećati privremena plaćanja i konačne isplate iz strukturnih fondova i Kohezijskog fonda, za iznos koji odgovara deset postotnih bodova iznad stope sufinanciranja primjenjive na svaku prioritetnu os, za države članice koje se suočavaju s ozbiljnim poteškoćama s obzirom na njihovu financijsku stabilnost i koje su zatražile pomoć u okviru ove mjere. Kao posljedica toga, sukladno se smanjuje potrebno nacionalno sufinanciranje. Zbog privremene prirode tog povećanja i da bi se održala razina početnih stopa sufinanciranja, kao referentna točka za izračun privremeno povećanih iznosa, promjene koje proizlaze iz primjene mehanizama ne bi se trebale očitovati u financijskim tablicama uključenim u operativne programe. Međutim, operativne programe moguće će trebati ažurirati da bi se fondove usmjerilo na konkurentnost, rast i zapošljavanje te da bi se njihovi ciljevi uskladili sa smanjenjem ukupnih raspoloživih sredstava.
- (14) Država članica koja Komisiji podnosi zahtjev za korištenje odstupanja prema članku 77. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 1083/2006 trebala bi u svojem zahtjevu jasno navesti datum od kojeg odstupanje smatra opravdanim. U tom zahtjevu predmetna država članica također bi trebala podnijeti sve neophodne podatke za utvrđivanje, u vidu podataka o svojim makroekonomskim i fiskalnim okolnostima, nemogućnosti osiguravanja nacionalnog sufinanciranja. Također bi trebala pokazati da je povećanje u plaćanjima na temelju odstupanja neophodno za očuvanje neprestane provedbe operativnih programa i da poteškoće s apsorpcijskim kapacitetima i dalje postoje iako se koriste maksimalne gornje granice primjenjive na stope sufinanciranja utvrđene u Prilogu III. Uredbi (EZ) br. 1083/2006. Spomenuta država članica također bi trebala osigurati uputu na odgovarajuću odluku Vijeća ili drugi zakonski akt koji joj dozvoljava korištenje tog odstupanja. Komisija bi trebala potvrditi ispravnost podnesenih podataka i imati 30 dana od dana podnošenja za iznošenje prigovora. Da bi odstupanje bilo učinkovito i operativno, trebala bi postojati pretpostavka da je zahtjev države članice opravdan ako Komisija ne iznese prigovor. Međutim, Komisija bi putem provedbenog akta trebala biti ovlaštena za donošenje odluke o bilo kakvom prigovoru na zahtjev države članice, u kojem slučaju Komisija mora navesti svoje razloge.
- (15) Pravila o izračunavanju privremenih plaćanja i konačne isplate za operativne programe tijekom razdoblja u kojem države članice primaju financijsku pomoć za rješavanje ozbiljnih poteškoća s obzirom na svoju financijsku stabilnost trebala bi se odgovarajuće revidirati.
- (16) Neophodno je osigurati odgovarajuće izvješćivanje o korištenju uvećanih iznosa dostupnih državama članicama koje koriste privremeno povećanje privremenih plaćanja i konačne isplate u skladu s odstupanjima prema članku 77. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 1083/2006.
- (17) Nakon završetka razdoblja tijekom kojeg je dostupna financijska pomoć, evaluacije izvršene u skladu s člankom 48. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 1083/2006 trebale bi među ostalim moći procijeniti uzrokuje li smanjenje nacionalnog sufinanciranja značajno odstupanje od prvotno utvrđenih ciljeva. Takve evaluacije mogle bi dovesti do revidiranja operativnog programa.
- (18) Budući da besprimjerna kriza koja utječe na međunarodna financijska tržišta i slabljenje gospodarstva, koji su ozbiljno naštetili financijskoj stabilnosti nekoliko država članica, zahtijevaju brzo djelovanje da bi se usporilo negativno djelovanje na cjelokupno gospodarstvo, ova Uredba trebala bi stupiti na snagu što je prije moguće. Uzimajući u obzir iznimne okolnosti u kojima se nalaze dotične države članice, trebala bi se primijeniti retroaktivno počevši od proračunske godine 2010. ili od

⁽¹⁾ SL L 91, 6.4.2011., str. 1.

⁽²⁾ SL L 210, 31.7.2006., str. 25.

datuma od kojeg je financijska pomoć dostupna, ovisno o statusu države članice koja podnosi zahtjev, za razdoblja tijekom kojih su države članice primale pomoć Unije ili drugih država članica europodručja da bi se ublažilo ozbiljne poteškoće vezane uz njihovu financijsku stabilnost.

- (19) Kada je predviđeno povećanje privremenih plaćanja ili konačne isplate u skladu s odstupanjem prema članku 77. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 1083/2006, ono bi se također trebalo razmatrati u kontekstu proračunskih ograničenja s kojima se suočavaju sve države članice, što bi se trebalo razmjerno očitovati u općem proračunu Europske unije. K tome, budući da je glavna namjena mehanizma ublažiti posebne tekuće poteškoće, njegova bi se primjena trebala vremenski ograničiti. Stoga bi primjena mehanizma trebala započeti 1. siječnja 2010. i njegovo bi se trajanje trebalo ograničiti na 31. prosinca 2013.
- (20) Uredba (EZ) br. 1083/2006 trebala bi se stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Članak 77. Uredbe (EZ) br. 1083/2006 zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 77.

Zajednička pravila za izračunavanje privremenih plaćanja i konačne isplate

1. Privremena plaćanja i konačne isplate izračunavaju se primjenom stope sufinanciranja utvrđene u odluci o predmetnom operativnom programu za svaku prioritetnu os na prihvatljive izdatke istaknute u okviru te prioritetne osi u svakoj izjavi o izdacima koju je ovjerilo tijelo za ovjeravanje.

2. Odstupajući od članka 53. stavka 2., članka 53. stavka 4. druge rečenice i od ograničenja utvrđenih u Prilogu III., privremena plaćanja i konačne isplate uvećavaju se za iznos koji odgovara 10 postotnih bodova iznad stope sufinanciranja primjenjive na svaku prioritetnu os, no ne prelazi 100 %, koji se primjenjuje na iznova podnesen iznos prihvatljivih izdataka u svakoj ovjerenoj izjavi o prihvatljivim izdacima podnesenoj tijekom razdoblja u kojem država članica zadovolji jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) financijska pomoć dostupna je u skladu s Uredbom Vijeća (EU) br. 407/2010 od 11. svibnja 2010. o Europskom stabilizacijskom mehanizmu (*) ili financijska

pomoć dostupna je putem drugih država članica prije stupanja na snagu te Uredbe;

- (b) srednjoročna financijska pomoć dostupna je u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 332/2002 od 18. veljače 2002. o uvođenju programa kojim se osigurava srednjoročna financijska pomoć za platne bilance država članica (**);

- (c) financijska pomoć dostupna je u skladu s Ugovorom o Europskom stabilizacijskom mehanizmu nakon njegovog stupanja na snagu.

3. Država članica koja želi koristiti odstupanje u skladu sa stavkom 2., podnosi pisani zahtjev Komisiji do 21. veljače 2012. ili unutar 2 mjeseca od datuma kada država članica zadovolji jedan od uvjeta iz stavka 2.

4. U svojem zahtjevu iz stavka 3. država članica opravdava potrebu odstupanja podnošenjem informacija potrebnih za utvrđivanje istog:

- (a) pomoću podataka o svojim makroekonomskim i fiskalnim okolnostima, nemogućnosti osiguravanja nacionalnog sufinanciranja;

- (b) da je povećanje u plaćanjima, kako je utvrđeno u stavku 2., neophodno za očuvanje neprekidne provedbe operativnih programa;

- (c) da se poteškoće nastavljaju čak i kada se primijene maksimalni iznosi primjenjivi na stope sufinanciranja iz Priloga III.;

- (d) da zadovoljava jedan od uvjeta iz točaka (a), (b) ili (c) stavka 2., osiguravanjem upute na Odluku Vijeća ili drugi pravni akt, kao i konkretni datum od kojeg je državi članici dostupna financijska pomoć.

Komisija izvršava provjeru dostavljenih informacija te opravdavaju li iste dopuštenje korištenja odstupanja iz stavka 2. Komisija ima 30 dana od datuma podnošenja zahtjeva za iznošenje prigovora s obzirom na točnost podnesenih informacija.

Ako Komisija odluči prigovoriti na zahtjev države članice, Komisija donosi odluku putem provedbenog akta, navodeći svoje razloge.

Ako Komisija ne odluči iznijeti prigovor na zahtjev države članice prema stavku 3., zahtjev se smatra opravdanim.

5. Zahtjev države članice također iscrpno opisuje plan korištenja odstupanja navedenog u stavku 2. i daje informacije o komplementarnim mjerama predviđenim s ciljem da se fondovi usredotoče na konkurentnost, rast i zapošljavanje, uključujući i prema potrebi modifikaciju operativnih programa.

6. Odstupanje navedeno u stavku 2. ne primjenjuje se na izjave o izdacima podnesene nakon 31. prosinca 2013.

7. Za potrebe izračuna privremenih plaćanja i konačne isplate nakon što država članica prestane koristiti financijsku pomoć iz stavka 2., Komisija ne uzima u obzir uvećane iznose plaćene u skladu s tim stavkom.

Međutim, ti iznosi uzimaju se u obzir za potrebe članka 79. stavka 1.

8. Uvećana privremena plaćanja kao posljedica primjene stavka 2. upravljačkim tijelima dostupna su što je prije moguće i koriste se samo za obavljanje plaćanja u provedbi operativnog programa.

9. U smislu strateškog izvješćivanja prema članku 29. stavku 1., države članice Komisiji podnose odgovarajuće informacije o korištenju odstupanja prema stavku 2. ovog članka, prikazujući kako je uvećana svota podrške doprini-

jela promicanju konkurentnosti, rastu i zapošljavanju u dotičnoj državi članici. Tu informaciju Komisija uzima u obzir pri pripremi strateškog izvješća iz članka 30. stavka 1.

10. Neovisno o stavku 2., doprinos Unije putem privremenih plaćanja i konačne isplate ne smije biti viši od javnog doprinosa i maksimalnog iznosa pomoći iz fondova za svaku prioritetnu os, kako je utvrđeno u odluci Komisije o odobrenju operativnog programa.

11. Stavci 2. do 9. ne primjenjuju se na operativne programe u okviru cilja Europske teritorijalne suradnje.

(*) SL L 118, 12.5.2010., str. 1.

(**) SL L 53, 23.2.2002., str. 1."

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu na dan njezine objave u *Službenom listu Europske unije*.

Međutim, primjenjuje se retroaktivno na sljedeće države članice: u slučaju Irske, Grčke i Portugala s učinkom od datuma od kojeg je financijska pomoć dostupna onim državama članicama kako je utvrđeno u članku 77. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 1083/2006 i u slučaju Mađarske, Latvije i Rumunjske od 1. siječnja 2010.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 13. prosinca 2011.

Za Europski parlament
Predsjednik
J. BUZEK

Za Vijeće
Predsjednik
M. SZPUNAR